

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 382/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BL Finance, s. r. o.**, Šoltésovej 14, Bratislava, IČO 44 307 683, zastúpenej advokátskou kanceláriou **SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o.**, Šoltésovej 14, Bratislava, IČO 36 862 711, v mene ktorej koná advokát JUDr. David Soukeník, LL.M., proti postupu Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 172/2011 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 172/2011 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 1 400 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 24. marca 2021 ako oprávnená v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde o vymoženie pohľadávky v sume 1 480,91 eur s príslušenstvom návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 24. júna 2022 podala sťažovateľka na okresnom súde urgenciu vo veci rozhodnutia o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora. Okresný súd ku dňu podania ústavnej sťažnosti o návrhu sťažovateľky nerozhodol.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta prietahy v napadnutom konaní o zmenu súdneho exekútora. Poukazuje na § 243h ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa ktorého exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Podľa § 44 ods. 10 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 môže oprávnený kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať návrh na zmenu súdneho exekútora. Okresný súd o návrhu rozhodne do 30 dní odo dňa doručenia takéhoto návrhu oprávneného. Podľa sťažovateľky okresný súd o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol počas doby dvoch rokov.

4. Podľa sťažovateľky rozhodovanie o podanom návrhu na zmenu súdneho exekútora je len formálnou záležitosťou a exekučné súdy o týchto návrhoch rozhodujú bez prietahov. Sťažovateľka svojím správaním neprispela k prietahom v napadnutom konaní, práve naopak, aktívne podala na okresnom súde aj urgenciu. Prietahy v napadnutom konaní spôsobil výlučne okresný súd, ktorý od prijatia návrhu na zmenu súdneho exekútora nevykonal žiadny úkon.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v námietke, že nečinnosťou okresného súdu v napadnutom konaní tým, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora, bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti a zo zapožičaného súdneho spisu, ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľky elektronickými prostriedkami 24. marca 2021 podal okresnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora v napadnutom konaní. Urgencia z 24. júna 2022 bola tiež podaná elektronickými prostriedkami. Zo súdneho spisu vyplýva, že návrh na zmenu exekútora, ako aj urgencia neboli podpísané elektronickým zaručeným podpisom. Išlo iba o tzv. „jednoduché elektronické“ podanie. Po výzve ústavného súdu na zapožičanie spisu okresný súd 30. júna 2023 vydal uznesenie, ktorým vyhovel návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora a vykonaním

exekúcie poveril sťažovateľkou navrhnutého exekútora. Uznesenie bolo doručené 30. júna 2023 obom súdnym exekútorom a 3. júla 2023 aj právnemu zástupcovi sťažovateľky.

8. V prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavné sťažnosti odmieta ústavný súd ako zjavne neopodstatnené, ak sa porušenie tohto základného práva namieta v konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015). K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (I. ÚS 156/2019, II. ÚS 238/2020).

9. V tejto súvislosti ústavný súd tiež podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012, II. ÚS 209/2022). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06, IV. ÚS 513/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania.

10. Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže mať svoju plnú relevanciu len pri takých návrhoch, ktoré spĺňajú všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (mutatis mutandis I. ÚS 41/02, I. ÚS 122/04, II. ÚS 146/06) vrátane návrhu na zmenu súdneho exekútora.

V konaniach podľa právnej úpravy Exekučného poriadku platnej a účinnej do 31. marca 2017 možnosť voľby súdneho exekútora patrila výlučne oprávnenému, a to v štádiu na začiatku konania pri podaní návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie konkrétnemu exekútorovi, ako aj v priebehu konania dispozičným oprávnením oprávneného kedykoľvek podať návrh na zmenu súdneho exekútora. Aj podľa odbornej literatúry v prípade, ak návrh oprávneného spĺňal všetky zákonom

požadované náležitosti, tomuto návrhu na zmenu exekútora musel exekučný súd vyhovieť [BARTKO, M. a kol. *EPI komentáre. Komentár k § 34 a § 35 zákona č. 233/1995 Z. z. (od 1. 1. 2018)*. Dostupné na internete: <http://www.epi.sk>].

11. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv nečinnosťou okresného súdu v exekučnom konaní. Po preskúmaní postupu okresného súdu v danej veci ústavný súd konštatuje, že okresný súd pochybil, keď o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodol až po dvoch rokoch a troch mesiacoch od doručenia návrhu. Nečinnosť okresného súdu možno hodnotiť ako prietáhy v jeho konaní. Práve v súvislosti s touto skutočnosťou je potrebné uviesť, že aj keď postup okresného súdu vo veci sťažovateľky bol poznačený nečinnosťou, táto nečinnosť v zásade nemala mať vplyv na postup súdneho exekútora pri vymáhaní pohľadávky v exekučnom konaní, keďže aj nezmenený súdny exekútor bol počas tohto obdobia oprávnený proti povinnému na všetky úkony, ktoré mohli viesť k jej vymoženiu (napr. I. ÚS 639/2016).

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v napadnutom (exekučnom) konaní ako ojedinelý prietáh, ktorý v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci s prihliadnutím na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd už právoplatne rozhodol o zmene súdneho exekútora, pričom nového súdneho exekútora aj poveril vykonaním exekúcie, čím bola odstránená sťažovateľkou namietaná nečinnosť okresného súdu (do mesiaca od podania ústavnej sťažnosti, pozn.), nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, teda nedosahuje mieru ústavnej relevancie, a tak ani neodôvodňuje záver o vyslovení porušenia sťažovateľkou označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Na základe uvedeného ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu